

Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2011	RA11.0075	A 14	11/585

Onderwerp:

Beleidsnota Toezicht en Handhaving

Portefeuillehouder: A.J. Sleeking

Dienst Beleid

Beleidsvoorbereiding

L-J. van Straten, telefoon ((0591)68 94 10)

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

De beleidsnota Toezicht en Handhaving vast te stellen

Samenvatting

In het bestuursakkoord 2010 - 2014 'Samen investeren in toekomst' geeft het college aan de kwaliteit van het wonen en leven in Emmen te willen verbeteren om zo de aantrekkelijkheid van Emmen te vergroten. Het verder optimaliseren van toezicht en handhaving zodat een optimale fysieke leefomgeving ontstaat is hierbij onmisbaar.

Op het gebied van toezicht en handhaving is de rol van de gemeente tot nu toe veelal die van bewaker van wet- en regelgeving geweest. In veel gevallen doet een dergelijke houding geen recht aan de goedwillende bedrijven en burgers. We willen het toezicht meer in overleg en op basis van vertrouwen in gaan zetten. In essentie gaat het daarbij om 'slim handhaven' gericht op het bevorderen van het naleefgedrag van bedrijven en burgers.

De Beleidsnota Toezicht en Handhaving vormt het overkoepelende, strategische beleid waarin generieke uitgangspunten en keuzes ten aanzien van toezicht en handhaving integraal worden gepresenteerd.

Bijlagen:

- 1 Beleidsnota Integraal Toezicht en Handhaving
- 2 Probleemanalyse Toezicht en Handhaving Emmen

Stukken ter inzage:

Collegebesluit d.d. 31 mei 2011 en de daarbij behorende stukken.

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2011	RA11.0075	A 14	11/585

1. Aanleiding voor het voorstel

Sinds enkele dramatische gebeurtenissen die zich de afgelopen jaren in Nederland hebben voorgedaan (vuurwerkramp Enschede, brand Volendam en zeer recent de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk) wordt er voortdurend gewerkt aan het optimaliseren van toezicht en handhaving. Achter deze gebeurtenissen schuilt het besef dat er aan naleving van normen door burgers, bedrijven en instellingen soms nogal wat schort, én aan het toezicht op deze naleving door de verschillende toezichtorganisaties.

In 2002 start de Gemeente Emmen daarom met het programma Fysieke Veiligheid. Vervolgens wordt in 2005 het thema verbreed naar een Programma Integrale Veiligheid. Dat programma beslaat de terreinen van de fysieke-, de sociale- en de milieuveiligheid. Op veel van die terreinen zijn deelnota's en/of uitvoerings- of jaarprogramma's verschenen. Echter, er is door de gemeente Emmen nog geen integraal, kaderstellend beleid geformuleerd.

Daarnaast vraagt gemeentebreed en integraal Toezicht en Handhaving om een beleidskader dat zich richt op het begrip "fysieke leefomgeving". Onder dit brede begrip vallen alle fysieke waarden in de leefomgeving zoals bouwen, milieu, natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

De handhaving van de fysieke leefomgeving is een vakgebied waarin de ontwikkelingen de laatste jaren bijna letterlijk over elkaar heen tuimelen. Er zijn en worden op landelijk niveau discussies gevoerd over de wijze van toezicht houden (welke vorm passen we toe), de kwaliteit (is het toezicht wel professioneel genoeg), de structuur (hoe kan toezicht en handhaving het beste worden georganiseerd) en het effect (waar moet nu eigenlijk toezicht op gehouden en waarom). Behalve de discussies zijn er ook landelijke en provinciale ontwikkelingen die van invloed zijn op het denken over en uitvoeren van toezicht en handhaving: wijzigingen wet- en regelgeving (Wabo); bestuurlijke inzichten: meer adviseren, minder sanctioneren; loslaten sectorale wijze van toezicht en handhaven; samenwerking tussen bestuursorganen; ontwikkeling van regionale uitvoeringsorganisaties (RUD's).

2. Argumentatie/beoogd effect

In het bestuursakkoord 2010 - 2014 'Samen investeren in toekomst' geeft het college aan de kwaliteit van het wonen en leven in Emmen te willen verbeteren om zo de aantrekkelijkheid van Emmen te vergroten. Het verder optimaliseren van toezicht en handhaving zodat een optimale fysieke leefomgeving ontstaat is hierbij onmisbaar. Op het gebied van toezicht en handhaving is de rol van de gemeente tot nu toe veelal die van bewaker van wet- en regelgeving geweest. In veel gevallen doet een dergelijke houding geen recht aan de goedwillende bedrijven en burgers. We willen het toezicht meer in overleg en op basis van vertrouwen in gaan zetten. In essentie gaat het daarbij om 'slim handhaven' gericht op het bevorderen van het naleefgedrag van bedrijven en burgers. De visie op toezicht en handhaving kan hiermee in de volgende termen worden beschreven:

Een 'trendbreuk' met het verleden: het in het verleden niet altijd doortastend en consequent optreden tegen overtredingen heeft tot een aantal ongewenste en illegale situaties geleid met gevolgen voor leefbaarheid en veiligheid. Ook leidt het tot rechtsongelijkheid ten opzicht van goede nalevers van wet- en regelgeving. De komende jaren gaan we conform het vastgestelde integrale beleid consequent optreden. Daarnaast gaan we waar nodig en wenselijk illegale situaties die voortvloeien uit het verleden ongedaan maken.

Duidelijkheid scheppen en 'doorpakken': door het toepassen van een uniforme aanpak en heldere prioriteitstelling scheppen we duidelijkheid voor burgers, ondernemers en de eigen gemeentelijke organisatie. Hierbij hoort ook één bestuurlijk aanspreekpunt voor klachten en handhavingzaken. Handhavingzaken die worden opgepakt, worden ook daadwerkelijk afgerond. Eigen verantwoordelijkheid burgers en bedrijven: burgers en ondernemers zijn er in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor dat zij zich aan de regels houden. Daarnaast heeft de

gemeente ook een expliciete en eigen verantwoordelijkheid in haar toezichts- en handhavingstaken. De mate waarin wordt voldaan aan regels en wetgeving wordt dus niet alleen bepaald door de handhavings-inspanningen van de overheid.

‘Slim’ toezicht houden en handhaven: we geven burgers en bedrijven ruimte waar het kan en treden streng op waar het moet. De kern van slim toezicht houden en handhaven is van te voren bedenken welke regels je wilt handhaven en vervolgens de keuze van de juiste activiteit voor de juiste doelgroep. In gevallen waar dat echt nodig is, zetten we capaciteit in om de overtreding ongedaan te maken en waar dat niet nodig is zoeken we naar andere ‘slimme’ manieren om het gewenste resultaat te halen. Dit past bij de landelijke trend om minder als “bromsnor” op te treden en meer in overleg met burgers en bedrijven te bepalen op welke wijze aan regels en voorschriften moet worden voldaan en welke rol de overheid daarbij speelt. Inzetten op preventie door o.a. aandacht voor communicatie: voorkomen is beter dan genezen. Het niet naleven van regels en voorschriften wordt vaak veroorzaakt door gebrek aan kennis of het niet inzien van nut en noodzaak. Door goede voorlichting te geven tijdens vergunningverlening en -controles, kan het naleefgedrag substantieel worden verbeterd. Inzetten op preventie betekent echter niet dat we repressieve maatregelen uit de weg gaan. Communicatie en voorlichting aan de voorkant in combinatie met doorpakken aan de achterkant moet het naleefgedrag verbeteren.

3. Relatie met bestaand beleid/eerder genomen besluiten

Er zijn diverse bestaande beleidsdocumenten die betrekking hebben op toezicht- en handhavingstaken. De reikwijdte hiervan varieert van beleid ten aanzien van toezicht en handhaving van één specifieke taak (bijv. het toezicht t.a.v. vreugdevuren, evenementen, drugsoverlast of prostitutie) tot beleid ten aanzien van toezicht en handhaving van integralere taken (bijv. van de taken die onder de Wabo vallen). In bijlage 2 van de Beleidsnota Toezicht en Handhaving is per taakveld een overzicht gegeven van de belangrijkste bestaande beleidsdocumenten.

De beleidsnota Toezicht en Handhaving vormt het overkoepelende, strategische beleid waarin generieke uitgangspunten en keuzes ten aanzien van toezicht en handhaving integraal worden gepresenteerd. De huidige beleidsdocumenten kunnen hieronder blijven bestaan, mits ze niet strijdig zijn met het overkoepelende beleid. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van bestaande beleidsuitgangspunten uit de deelnota's.

4. Afstemming met externe partijen/communicatie

De beleidsnota Toezicht en Handhaving is tot stand gekomen in een breed opgezet proces. In een projectgroep met deelname vanuit verschillende gemeentelijke diensten en afdelingen waar toezicht en handhaving een rol speelt, is een integraal beleidsplan ontwikkeld. Hierbij zijn ook de rijks- en provinciale invalshoeken meegenomen.

Het nieuwe beleidsplan is niet alleen het startpunt van een veranderproces, maar heeft door de geschetste procesaanpak al bijgedragen aan de gewenste verandering.

De volgende diensten en afdelingen zijn bij de tot stand koming betrokken geweest: Dienst Beleid, afdelingen BVB, FRO; Dienst Gebied, afdeling STA; Dienst Publiek, afdeling Toe; Dienst Ondersteuning, afdelingen CJZ en COM; Dienst Bedrijven, Brandweer; Concern, afdeling B&F.

5. Financiële consequenties/voorgestelde dekking

De capaciteit voor handhaving is nadrukkelijk een aandachtspunt. Nader onderzoek zal uit moeten wijzen waar zich mogelijk evidente knelpunten bevinden.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 31 mei 2011.

Burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.		stuknr. B. en W.
2011	RA11.0075	A	14	11/585

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 mei 2011, nummer: 11/585;

b e s l u i t :

De beleidsnota Integraal Toezicht en Handhaving vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2011.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl